14331 1

משרד החינוך

המִנהל הפדגוגי — אגף בכיר בחינות

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדייקנות. אי־מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה.

הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר — ספרים, מחברות, רשימות — חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

מותאם

הוראות לבחינה

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
2. אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטיוטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי־קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקות לנבחנים
ملصقات للممتحَنين

מדבקת נבחן והתאמות
ملصَقة ممتحَن وملاءَمات

שנה السنة חודש الشهר
מועד موعد

סמל ביה"ס رقم المدرسة
מס' תעודת הזהות رقم الهويّة

יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحَن (بدون اسم)

מדבקת שאלון
ملصَقة نموذج امتحان

שאלון: 014331

עברית לערבים

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربّع ☐ إذا أُعطي دفتر إضافيّ

* التّعليمات باللّغة العربيّة على ظهر الصّفحة

وزارة التّربية والتّعليم

الإدارة التّربويّة القسم الكبير للامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحَنين وللممتحَنات،

يجب قراءة التّعليمات في هذه الصّفحة والعمل وفقًا لها بدقّة. عدم تنفيذ التّعليمات قد يؤدّي إلى عوائق مختلفة وحتّى إلى إلغاء الامتحان.

أُعدّ الامتحان لفحص التّحصيلات الشّخصيّة، لذلك يجب العمل بشكل ذاتيّ فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة.

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما **لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان**. استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدّي إلى إلغاء الامتحان.

بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدّفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

ملاءَم

يجب التّقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للامتحان

1. يجب التّأكّد بأنّ تفاصيلكم الشّخصيّة مطبوعة على ملصَقات الممتحَن الّتي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصَقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدّفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصَقة، يجب ملء التّفاصيل في المكان المعدّ لملصَقة الممتحَن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدّفتر (في المنطقة المخطّطة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمَل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. **يُمنع نزع أو إضافة أوراق**. الدّفتر الّذي يُسلَّم ناقصًا يُثير الشّكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدّفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنّى لكم النّجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ז, 2027
מספר השאלון: 14331

עברית: הבנה, הבעה ולשון
לבתי ספר ערביים

שאלון מותאם

הוראות

א. <u>משך הבחינה</u>: שעתיים וחצי.

ב. <u>מבנה השאלון ומפתח ההערכה</u>: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	–	הבנת הנקרא	–	40 נקודות
פרק שני	–	חיבור	–	20 נקודות
פרק שלישי	–	לשון	–	20 נקודות
פרק רביעי	–	ספרות	–	20 נקודות
		סך הכול	–	100 נקודות

ג. <u>חומר עזר מותר בשימוש</u>: אין.

ד. <u>הוראות מיוחדות</u>:

(1) יש לענות על כל השאלות **בגוף השאלון**, לפי ההוראות.

(2) לשם כתיבת טיוטה ל<u>חיבור</u> יש להשתמש בדפי הטיוטה בסוף שאלון זה.

(3) בכתיבת החיבור יש להתרכז בנושא, להימנע מהקדמות ארוכות, מסטיות מן הנושא ומחזרות על רעיונות.

(4) יש לשים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

<u>שימו לב</u>: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

פרק ראשון – הבנת הנקרא (40 נקודות)

קראו את המאמר שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו על פי ההוראות.

xxxxxxx

המאמר

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 5/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

המאמר

השאלות מתחילות בעמוד הבא.

/המשך בעמוד 6/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

ענו על כל השאלות ב**גוף השאלון**, לפי ההוראות.

בפרק זה ענו על שאלות 1–10 (לכל שאלה – 4 נקודות).

שימו לב: העתקה מן המאמר של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

שאלות איתור מידע

1. על פי **פסקה x**, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx?

הקיפו את התשובה הנכונה.

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

2. על פי **פסקה x**, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

– xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx

3. על פי **פסקה x**, xxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxx?

_____

_____

_____

/המשך בעמוד 7/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

שאלות יישום

לפניכם קטע קצר. קראו אותו, וענו על שתי השאלות 4–5.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
(xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxx)

4. לפניכם שני קטעים א–ב. **שימו לב:** בחרו באחד מהם, והשלימו אותו באמצעות מאגר המילים שאחריו.

א. על פי ה**מאמר**, xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx _____ xxxx

xxxxxxx _____ xxxxxxxxxxxxxxxxxx_____.

xxxxxxxx _____.

[xxxx, xx, xxx, xxx, xxxx, xx, xxxx, xxx ,xxx]

ב. על פי **הקטע הקצר**, xxxxxxxxxxxxxxxxxx _____ xxxxx

xxxxxxxxxx _____ xxxxxxxxxxxxxx_____.

xxxxx _____.

[xxx, xxxxx, xxx, xx, xxxx, xxx, xxxxx, xxx ,xxxx]

5. שאלה שבה יש ארבע אפשרויות בנושא מסוים, והנבחנים צריכים לבחור אפשרות אחת, ולהסביר מדוע בחרו בה.

– xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
– xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
– xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
– xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

נימוק: _____

_____

_____

/המשך בעמוד 8/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

שאלות הבנה והסקת מסקנות, על פי ה**מאמר**

6. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

הקיפו את התשובה הנכונה.

- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

7. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

הקיפו את התשובה הנכונה.

- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
- xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

שאלות על משמעות של מילים, צירופים ומאזכרים

8. ב**פסקה x** בשורה x כתוב: "xxxxx xxxxxxx **xxxxx xxxxx**".

לְמָה הכוונה בצירוף "**xxxxx xxxxx**"?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

- xxxx – xxxxx
- xxxx – xxxx

9. ב**פסקה x** בשורות x–x כתוב: "xxxx **xxx** xxx xxx xxx".

מהו הפירוש של המילה "xxx"?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

- xxxx – xxxxx
- xxxx – xxxxx

/המשך בעמוד 9/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

10. ב**פסקה x** בשורות x–x כתוב: "xxxx **xxx** xxx xxx xxx".

לְמָה הכוונה במילה "xxx" במשפט זה?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

– xxx xxxxx – xxx xxx xxx

– xxx xxx xxx – xxx xxx xxx

/המשך בעמוד 10/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

פרק שני – חיבור (20 נקודות)

שימו לב: מכאן והלאה, השאלון מועתק משאלון הדמה

ענו על שאלה 11.

11. חיבור (20 נקודות)

לפניכם שלושה נושאים לחיבור, א–ג. בחרו באחד מהם, וענו על מטלת הכתיבה שאחריו.

א. xxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

כתבו חיבור בהיקף של 10–15 שורות. בחיבור xxxx xxxxx **xxx**

xxxxxxxxxxxxxxxxxx **xxxx**.xxx

ב. xxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

כתבו חיבור בהיקף של 10–15 שורות. בחיבור xxxx xxxxx **xxx**

xxxxxxxxxxxxxxxxxx **xxxx**.xxx

ג. xxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
.xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

כתבו חיבור בהיקף של 10–15 שורות. בחיבור xxxx xxxxx **xxx**

xxxxxxxxxxxxxxxxxx **xxxx**.xxx

את החיבור כתבו בעמוד הבא.

תוכלו להשתמש בעמודים שבסוף שאלון זה (עמודים 18–19) לטיוטה לחיבורכם.

/המשך בעמוד 11/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ג, מס' 14331

הקיפו את נושא החיבור שבחרתם:

נושא א **או** נושא ב **או** נושא ג

/המשך בעמוד 12/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

פרק שלישי – לשון (20 נקודות)

חלק א – הפועל (6 נקודות)

בחרו ב**שלוש** מארבע השאלות 12–15 שלפניכם. בכל שאלה שתבחרו ענו על כל הסעיפים (לכל שאלה – 2 נקודות).

12. השלימו את המשימות **(1)–(2)** שבכל סעיף.

א. תושבי הקיבוצים שָׁלְחוּ דוגמיות של נמלים שמצאו בשטחם.

(1) השורש של הפועל שָׁלְחוּ הוא _____.

(2) הבניין של הפועל שָׁלְחוּ הוא _____.

ב. נמלת האש נָחְשָׁבָת לחרק מסוכן.

(1) השורש של הפועל נָחְשָׁבָת הוא _____.

(2) הבניין של הפועל נָחְשָׁבָת הוא _____.

13. במשפטים שלפניכם כתבו את **הפועל** המתאים למשפט על פי השורש והבניין שבסוגריים.
דוגמה: הילדים *קופצים* (ק-פ-ץ, פעל/קל) בחבל.

א. כל הצמחים _____ (ג-ד-ל, פעל/קל) **בבתי גידול משלהם.**

ב. בעבר נמלי האש _____ (ל-ח-ם, נפעל) **זו בזו כדי לשרוד.**

ג. הדברה של נמלי האש באמצעות רעל _____ (ע-ז-ר, פעל/קל) **לבני האדם ולבעלי החיים.**

ד. נמלי האש _____ (פ-ש-ט, התפעל) **במהירות רבה בכל העולם.**

14. לפניכם שני משפטים שחסר בהם **פועל**. בחרו מארבע התשובות א–ד את התשובה **המתאימה** למשפט, והעתיקו אותה למשפט.

א. העקיצה של נמלת האש _____ **על העור כמו כווייה.**

– מרגישה – מתרגשת

– מורגשת – הורגשו

ב. זיהוי מוקדם של נמלי האש בשטח _____ **את בעיית הרס הסביבה.**

– נפתר – תפתרי

– פותרים – פותר

/המשך בעמוד 13/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ג, מס' 14331

15. במשפטים א–ד שלפניכם הקיפו את **הפועל** הנכון.

א. לפני שנים תושבי קיבוצים בעמק הירדן **אספו / נאספו / יאספו** נמלים מן השטח כדי לשלוח אותן לחוקרים באוניברסיטת תל אביב.

ב. אם **מפזרים / התפזרו / פיזרו** גרגירי אוכל מורעלים סביב קן של נמלי אש, מצליחים להיפטר מהן בזמן קצר.

ג. החתולה שבחצרי **נעקצה / עקצו / עוקצת** על ידי נמלי אש.

ד. נמלי האש **מסכנות / מסתכנות / מסוכנות** לאדם ולסביבה.

חלק ב – השם (8 נקודות)

שימו לב: ענו על שתי השאלות 16–17.

16. לפניכם קטע, ובו שמונה מילים מודגשות. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו. (3 נקודות)

אם אתם מגלים נמלי אש בשטח **ציבורי** (צִבּוּרִי) , יש צורך **בשרפה** (שְׂרֵפָה) , **בסילוק** (סִלּוּק) **צמחייה** (צִמְחִיָּה) או **בהרעלה** (הַרְעָלָה) של אוכל כדי להדביר אותן. אם הן עקצו בעלי חיים, צריך להזמין מייד **חקלאי** (חַקְלַאי) **מקצוען** (מִקְצוֹעָן) ולהמתין לו **בסבלנות** (סַבְלָנוּת).

בחרו ב**שש** מן המילים המודגשות בקטע, ומיינו אותן בטבלה שלפניכם (לכל מילה – חצי נקודה).

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי

(שימו לב: שאלה 17 בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 14/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ג, מס' 14331

17. ענו על ארבעת הסעיפים א–ד שלפניכם. (5 נקודות)

א. לפניכם משפט, ובו שני שמות תואר מודגשים. הקיפו את **שם התואר** המתאים לשם העצם.

לכל ילד יש חלומות **גדולים / גדולות** שהוא רוצה להגשים בבבגרותו.

ב. לפניכם משפט: המילה **דמוקרטיה** היא מילה השאולה משפה אחרת.

בחרו באחת משתי האפשרויות: **נכון / לא נכון**

ג. הוסיפו את ה"א הידיעה לצירוף הסמיכות שלפניכם, וכתבו אותו מחדש.

שולחן כתיבה _____

ד. כתבו את שני הצירופים שלפניכם בצורת הרבים.

דרך ארוכה _____

התבוננות מעמיקה _____

חלק ג – מילות קישור (6 נקודות)

ענו על שאלה 18.

18. ענו על **שניים** מן הסעיפים א–ג (לכל סעיף — 3 נקודות).

א. במשפט שלפניכם הַחליפו את מילת הקישור המסומנת בקו במילת קישור **אחרת** (מן הרשימה למטה)

בלי לשנות את הקשר הלוגי במשפט.

נמלת האש נקראת כך, משום שהעקיצה שלה כואבת מאוד, כמו כווייה.

הקיפו את מילת הקישור המתאימה:

מפני ש / אף על פי ש / אחרי ש / משום כך

ב. במשפט שלפניכם הַחליפו את מילת הקישור המסומנת בקו במילת קישור **אחרת** (מן הרשימה למטה)

בלי לשנות את הקשר הלוגי במשפט.

בני האדם יוסיפו להדביר את נמלת האש גם בעתיד בשביל לשמור על בריאות הציבור.

הקיפו את מילת הקישור המתאימה:

כמו / כדי / אולם / למרות

/המשך בעמוד 15/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

ג. בחרו מן הרשימה למטה במילת הקישור המתאימה למשפט.

נמלי האש נלחמות בחרקים השונים שבסביבתן, _____ הן אינן נלחמות בכנימות, כי הן מספקות להן מזון.

הקיפו את מילת הקישור המתאימה:

אם / בגלל / או / אולם

/המשך בעמוד 16/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ג, מס' 14331

פרק רביעי – ספרות (20 נקודות)

חלק א – סיפורת (10 נקודות)

שימו לב: ענו על שאלה 19 **או** על שאלה 20.

19. ילד זר / גרשום שופמן

א. אחד המסרים העיקריים בסיפור **ילד זר** הוא ביקורת על אדישות האדם כלפי הזולת:

האדם דואג רק לענייניו האישיים ומראה חוסר אכפתיות כלפי בעיות וצרות של אנשים אחרים.

תארו כיצד המשורר מדגים את התכונה השלילית הזאת בדרך שבה הוא מתנהג באירוע המתואר בסיפור. (6 נקודות)

ב. מה דעתכם על התנהגותו של המשורר? כיצד אתם הייתם מתנהגים באירוע המתואר בסיפור? (4 נקודות)

/המשך בעמוד 17/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

שימו לב: אם לא עניתם על שאלה 19, ענו על **שאלה 20**.

20. השניים / גרשום שופמן

א. אחד המסרים העיקריים בסיפור **השניים** הוא הביקורת על אדישותם של בני האדם כלפי אנשים זרים השרויים במצוקה וזקוקים לעזרה.

בחרו באחד משלושת האירועים המתוארים בסיפור, ותארו כיצד התנהגותם של רוב האנשים המשתתפים באירוע מדגימה את המסר הביקורתי. (6 נקודות)

ב. מה משותף להתנהגותם של השניים בכל אחד משלושת האירועים בסיפור? מה לדעתכם המסר שהסופר רוצה להעביר לקוראים באמצעות תיאור התנהגותם של השניים? (4 נקודות)

/המשך בעמוד 18

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

חלק ב – שירה (10 נקודות)

שימו לב: ענו על שאלה 21 **או** על שאלה 22.

21. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שני הסעיפים שאחריו (לכל סעיף – 5 נקודות).

קַו הָעֹנִי / רוני סומֶק

כְּאִלּוּ אֶפְשָׁר לִמְתֹּחַ קַו וְלוֹמַר: מִתַּחְתָּיו הָעֹנִי.
הִנֵּה הַלֶּחֶם שֶׁבִּצְבְעֵי אִפּוּר זוֹלִים
נִהְיָה שָׁחֹר
וְהַזֵּיתִים בְּצַלַּחַת קְטַנָּה
עַל מַפַּת הַשֻּׁלְחָן.
בָּאֲוִיר, עָפוּ יוֹנִים בְּמַסַּס הַצְּדָדָה
לִצְלִילֵי הַפַּעֲמוֹן שֶׁבְּיַד מוֹכֵר הַנַּפְט בָּעֲגָלָה הָאֲדֻמָּה,
וְהָיָה גַּם קוֹל הַנְּחִיתָה שֶׁל מַגְפֵּי הַגּוּמִי בָּאֲדָמָה הַבֵּצִית.
הָיִיתִי יֶלֶד, בַּבַּיִת שֶׁקָּרְאוּ לוֹ צָרִיף,
בַּשְּׁכוּנָה שֶׁאָמְרוּ עָלֶיהָ מַעְבָּרָה.
הַקַּו הַיָּחִיד שֶׁרָאִיתִי הָיָה קַו הָאֹפֶק וּמִתַּחְתָּיו הַכֹּל נִרְאָה
עֹנִי.

א. השיר **קו העוני** מתאר חיים של עוני במעברה בשנים הראשונות של המדינה, כפי שהם זכורים לדובר־השר שחי בה בילדותו. העוני מתואר באמצעות תמונות של קטעי זיכרונות מן העבר.

תארו שתי תמונות של זיכרון ילדות מן העבר. זיכרון אחד של עוני מדכא וזיכרון אחד של שמחה ותקווה. (6 נקודות)

(שימו לב: סעיף ב בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 19/

עברית: הבנה, הבעה ולשון, **שאלון מותאם**, חורף תשפ"ז, מס' 14331

ב. מהו המסר העיקרי של הדובר־השר על החוויות שלו כילד עני בתקופת המעברות בשורות הסיום של השיר?

הקו היחיד שראיתי היה קו האופק ומתחתיו הכול נראה עוני. (4 נקודות)

/המשך בעמוד 20/

שימו לב: אם לא עניתם על שאלה 21, ענו על **שאלה 22**.

22. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שני הסעיפים שאחריו (לכל סעיף – 5 נקודות).

כָּל הַכָּבוֹד לְאַבָּא / פרץ בנאי

בית 1 כָּל הַכָּבוֹד לְאַבָּא
שֶׁלֹּא חָסַךְ סֵפֶר
בְּמַחְסוֹר וְרָעָב

בית 2 לָבוּשׁ בְּלוֹאִים בְּיַלְדוּתִי
יָשַׁבְתִּי בִּשְׂפַת הַשּׁוּרוֹת
וְכָל הַשְּׁאָר לֹא חָשׁוּב

בית 3 כְּמוֹ אַבָּא אָז וְסֵפֶר בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו
אָמַר:
פֹּה טָמוּן כָּל הַסֵּכֶר שֶׁבָּעוֹלָם

א. השיר **כל הכבוד לאבא** הוא שיר תודה והערכה שכותב הדובר־השר לאביו על שלימד אותו לאהוב ספרים בילדותו בימים של מחסור ורעב. באמצעות תמונה של זיכרון מן העבר מסביר הדובר־השר כיצד הצילה אותו קריאת הספרים ממצוקת העוני.
תארו את תמונת הזיכרון מן העבר, והסבירו כיצד קריאת הספרים הצילה אותו ממצוקת העוני. (6 נקודות)

_____

_____

_____

ב. הסבירו כיצד חשיבותם של ההשכלה והידע בחיי האדם באה לידי ביטוי במטפורה בשורות הסיום בשיר. (4 נקודות)

_____

_____

_____

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كلّ مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنّجاح، مجلس الطّلّاب والشّبيبة القطريّ"